C/2024/6812

29.11.2024

PRIPOROČILO SVETA

z dne 21. oktobra 2024

o ekonomski, proračunski in strukturni politiki ter politiki zaposlovanja Nemčije

(C/2024/6812)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([1]) in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ([2]) ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), s katero je bil vzpostavljen Mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: Mehanizem), je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik Mehanizem pripomore k doseganju gospodarskega in socialnega okrevanja ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti tistih za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v Uniji ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic.

(2) Cilj Uredbe (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) (v nadaljnjem besedilu: uredba REPowerEU), ki je bila sprejeta 27. februarja 2023, je čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bi pripomoglo k doseganju energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energetsko učinkovitost.

([1]) UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) UL L 306, 23.11.2011, str. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisija je 16. marca 2023 objavila sporočilo z naslovom Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030, da bi prispevala k odločitvam o politikah in ustvarila okvirne pogoje za povečanje rasti. V sporočilu je opredeljenih devet dejavnikov konkurenčnosti, ki se medsebojno krepijo. Med temi dejavniki se dostop do zasebnega kapitala, raziskave in inovacije, izobraževanje in spretnosti ter delujoč enotni trg poudarjajo kot najpomembnejše prednostne naloge politike za reforme in naložbe za reševanje sedanjih izzivov glede produktivnosti ter za krepitev dolgoročne konkurenčnosti Unije in njenih držav članic. Komisija je 14. februarja 2024 objavila sporočilo z naslovom Letno poročilo o enotnem trgu in konkurenčnosti za leto 2024. V tem sporočilu so podrobno opisane konkurenčne prednosti in izzivi evropskega enotnega trga, pri čemer se spremlja letni razvoj glede na devet dejavnikov konkurenčnosti.

(4) Komisija je 21. novembra 2023 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2024, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2024. Evropski svet je 22. marca 2024 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2024 v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 21. novembra 2023 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, v katerem je Nemčijo opredelila kot eno od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih ta prizadela, ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Nemčije za leto 2024. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2024 z analizo izvajanja smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja ([5]) (v nadaljnjem besedilu: priporočilo o euroobmočju za leto 2024) sprejel 12. aprila 2024, skupno poročilo o zaposlovanju pa 11. marca 2024.

(5) 30. aprila 2024 je začel veljati novi okvir ekonomskega upravljanja Unije. Okvir vključuje novo Uredbo (EU) 2024/1263 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru, spremenjeno Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 ([6]) o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in spremenjeno Direktivo Sveta 2011/85/EU ([7]) o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic. Cilj novega okvira ekonomskega upravljanja je z reformami in naložbami spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, trajnostno in vključujočo rast ter odpornost in preprečiti čezmerni javnofinančni primanjkljaj. Novi okvir ekonomskega upravljanja tudi spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen bolj srednjeročno, hkrati pa je izvrševanje učinkovitejše in doslednejše. Vsaka država članica mora Svetu in Komisiji predložiti nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt vsebuje fiskalne, reformne in naložbene zaveze države članice in zajema obdobje štirih ali petih let, odvisno od rednega trajanja zakonodajnega obdobja v zadevni državi članici. Pot gibanja očiščenih odhodkov ([8]) v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih mora biti skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2024/1263, vključno z zahtevami, da se začne dolg sektorja država najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej zmanjšuje ali pa ostane na preudarni ravni pod 60 % bruto domačega proizvoda (BDP) ter da se primanjkljaj sektorja država srednjeročno zmanjša pod referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe in/ali ohranja pod to vrednostjo. Kadar se država članica zaveže ustreznemu sklopu reform in naložb v skladu z merili iz Uredbe (EU) 2024/1263, se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta. V podporo pripravi teh nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov je Komisija 21. junija 2024 objavila smernice o informacijah, ki jih morajo zagotoviti države članice v svojih nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih in letnih poročilih o napredku. Komisija je v skladu s členoma 5 in 36 Uredbe (EU) 2024/1263 državam članicam posredovala referenčne smeri in tehnične informacije, kjer je bilo to ustrezno. Države članice morajo svoje nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte predložiti do 20. septembra 2024, razen če se država članica in Komisija dogovorita o razumnem podaljšanju tega roka. Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravnim okvirom o osnutku svojih srednjeročnih načrtov razpravljajo

([5]) Priporočilo Sveta z dne 12. aprila 2024 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2, točka (2), Uredbe (EU) 2024/1263: Očiščeni odhodki pomenijo javnofinančne odhodke brez (i) odhodkov za obresti, (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

z nacionalnimi parlamenti, neodvisne fiskalne institucije lahko prosijo, da izdajo mnenje, ter se lahko posvetujejo s socialnimi partnerji in drugimi nacionalnimi deležniki.

(6) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se tudi v letu 2024 razvija v skladu z izvajanjem Mehanizma. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj prispevajo k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v zadnjih letih. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020, 2022 in 2023 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, ki so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(7) Nemčija je 28. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 in v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Nemčijo ([9]), ki je bil spremenjen 8. decembra 2023 na podlagi člena 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 zaradi posodobitve najvišjega finančnega prispevka za nepovratno finančno podporo ([10]). Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, ki ugotavlja, da je Nemčija zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Zadovoljiva izpolnitev temelji na predpostavki, da doseženi predhodni mejniki in cilji niso bili izničeni.

(8) Nemčija je 17. aprila 2024 predložila nacionalni reformni program za leto 2024, 24. aprila 2024 pa program stabilnosti za leto 2024 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97 ([11]). V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2024 odraža tudi polletno poročanje Nemčije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(9) Komisija je 19. junija 2024 objavila poročilo o državi za Nemčijo za leto 2024. V njem je ocenila napredek Nemčije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2023, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Nemčiji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novimi in nastajajočimi izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Nemčije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.

(10) Komisija je za Nemčijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Glavne ugotovitve ocene makroekonomskih ranljivosti za Nemčijo, ki so jo pripravile službe Komisije za namene navedene uredbe, so bile objavljene aprila 2024. Komisija je 19. junija 2024 ugotovila, da v Nemčiji obstajajo makroekonomska neravnotežja. Konkretno se Nemčija sooča z ranljivostmi, povezanimi z velikim presežkom na tekočem računu. Čeprav se je ta velik presežek na tekočem računu skozi leta nekoliko zmanjšal, te ranljivosti še vedno vztrajajo, saj osnovna težava šibkega domačega povpraševanja in zadržanih naložb s čezmejnim pomenom ostaja, odziv politike pa je bil omejen. Ob nižjih cenah energije, šibkem domačem povpraševanju in počasni svetovni trgovini se je presežek na tekočem računu s 4,2 % BDP v letu 2022 ponovno povečal na 5,9 % BDP v letu 2023. Letos in naslednje leto naj bi se po napovedih še nekoliko povečal, hkrati pa ostal precej pod ravnjo pred pandemijo. Glede na velikost nemškega gospodarstva in trgovinsko povezovanje Nemčije v euroobmočju ima to čezmejni pomen. Padec cen stanovanjskih nepremičnin je znatno znižal raven njihove precenjenosti, kar je doslej imelo le omejen učinek na finančni sistem, vendar je treba sektor poslovnih nepremičnin spremljati še naprej. Zmanjševanje naložb v stanovanjske nepremičnine lahko v bližnji prihodnosti privede do ponovnih cenovnih pritiskov in posledičnega tveganja precenjenosti. V prihodnje se pričakuje rahlo poslabšanje stroškovne konkurenčnosti, gospodinjstva pa so začela ponovno pridobivati nekaj kupne moči, saj naj bi plače zrasle v realnem smislu. Za okrevanje zasebnih naložb je potreben čas in Komisija pričakuje, da bo konsolidacija javnih financ negativno vplivala

([9]) ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.
([10]) Izvedbeni sklep Sveta z dne 8. decembra 2023 o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Nemčijo (ST 15572/23 INIT).
([11]) Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

na domače povpraševanje in morda obremenila javne naložbe. Splošne osnovne ranljivosti v smislu znatne vrzeli med prihranki in naložbami se niso bistveno spremenile: naložbene potrebe so se z leti povečevale, predvsem kar zadeva javne naložbe na regionalni ravni in naložbe podjetij na splošno, ki bi podpirale gospodarsko rast v prihodnosti. Čeprav je vlada sprejela nekatere ukrepe za podporo naložbam, načrt Nemčije za okrevanje in odpornost pa vključuje pomembne ukrepe za spodbujanje naložb, obseg odziva politike doslej ni privedel do znatnega napredka niti ni zadostoval za reševanje splošnega izziva višjih zasebnih in javnih naložb.

(11) Na podlagi podatkov, ki jih je potrdil Eurostat, je primanjkljaj sektorja država v Nemčiji v letu 2023 ostal nespremenjen v primerjavi z letom 2022, in sicer 2,5 % BDP, dolg sektorja država pa se je zmanjšal s 66,1 % BDP konec leta 2022 na 63,6 % konec leta 2023.

(12) Svet je 12. julija 2022 Nemčiji priporočil ([12]), naj ukrepa tako, da v letu 2023 zagotovi, da bo rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov v skladu s splošno nevtralno naravnanostjo fiskalne politike ([13]), ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Nemčiji je bilo priporočeno, naj bo pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Nemčiji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo Mehanizma in drugih skladov Unije. Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost ([14]) v letu 2023 restriktivna in je znašala 0,3 % BDP. Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) je imela v letu 2023 restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,5 % BDP in je bila v skladu s priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz Mehanizma in drugih skladov Unije, so v letu 2023 znašali 0,2 % BDP. Nacionalno financirane naložbe so v letu 2023 znašale 2,6 % BDP, kar pomeni letno povečanje za 0,1 odstotne točke od leta 2022. Nemčija je dodatne naložbe financirala iz Mehanizma in drugih skladov Unije. Nemčija je financirala javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, kot so energetska prenova stavb, izboljšanje polnilne infrastrukture za električne avtomobile in opremljanje šol za digitalno dobo. Te javne naložbe se delno financirajo iz Mehanizma in drugih skladov Unije.

(13) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije, v programu stabilnosti za leto 2024 predvideva realno rast BDP v višini 0,2 % v letu 2024 in 1,0 % v letu 2025. Primanjkljaj sektorja država naj bi se v letu 2024 zmanjšal na 1¾ % BDP in v letu 2025 na 1 % BDP, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 64 %, do konca leta 2025 pa nato zmanjšal na 63¼ %. Po letu 2025 naj bi se primanjkljaj sektorja država povečal na 1¼ % BDP v letu 2026 in na 1½ % v letu 2027, preden naj bi se v letu 2028 zmanjšal na 1 %. Za saldo sektorja država se tako načrtuje, da bo v obdobju, ki ga zajema program, ostal pod referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe. Dolg sektorja država kot odstotek BDP pa naj bi se po letu 2025 postopoma zmanjšal na 63¼ % v letu 2026, 63 % v letu 2027 in na 62 % v letu 2028.

(14) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi realni BDP zrasel za 0,1 % v letu 2024 in za 1,0 % v letu 2025, inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), pa naj bi znašala 2,4 % v letu 2024 in 2,0 % v letu 2025.

(15) V pomladanski napovedi Komisije 2024 je predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 1,6 % BDP v letu 2024, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 zmanjšal na 62,9 %. Zmanjšanje primanjkljaja v letu 2024 je predvsem rezultat postopne odprave izrednih podpornih ukrepov, povezanih z energijo, s podobnim učinkom na delež javnega dolga v BDP. Glede na ocene Komisije naj bi bila fiskalna naravnanost v letu 2024 restriktivna in naj bi znašala 0,8 % BDP.

([12]) Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Nemčije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Nemčije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 35).

([13]) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 je srednjeročna rast potencialnega proizvoda Nemčije v letu 2023, ki se uporablja za merjenje fiskalne naravnanosti, na podlagi 10-letne povprečne realne stopnje potencialne rasti in deflatorja BDP za leto 2023 nominalno ocenjena na 7,5 %.

([14]) Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnanosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna Unije. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in brez začasnih izrednih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru Mehanizma in drugih skladov Unije.

(16) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz Mehanizma v letu 2024 financirali odhodki v višini 0,1 % BDP, enako kot v letu 2023. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz Mehanizma, bodo omogočili visokokakovostne naložbe in reforme za povečanje produktivnosti brez neposrednega učinka na saldo ali dolg sektorja država v Nemčiji.

(17) Svet je 14. julija 2023 Nemčiji priporočil ([15]), naj zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov ([16]) v letu 2024 na največ 2,5 %. Države članice so bile pozvane, naj pri izvrševanju svojih proračunov za leto 2023 in pripravi osnutkov proračunskih načrtov za leto 2024 upoštevajo, da bo Komisija na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 Svetu predlagala začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki Nemčije v letu 2024 povečali za 2,6 %, kar presega priporočeno najvišjo stopnjo rasti. Vendar na to predvideno stopnjo rasti očiščenih odhodkov v letu 2024, vključeno v pomladansko napoved Komisije 2024, vpliva prerazporeditev subjektov javnega prevoza v sektor država leta 2023 ([17]), s čimer je bila prekinjena časovna vrsta. Brez učinka te prerazporeditve naj bi se nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki v letu 2024 povečali za 2,4 %, kar je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. To je skladno s priporočilom Sveta.

(18) Poleg tega je Svet Nemčiji priporočil, naj ukrepa tako, da v letih 2023 in 2024 čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podporne ukrepe ter pri tem uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Svet je Nemčiji nadalje priporočil, naj, če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 so neto proračunski stroški ([18]) izrednih energetskih podpornih ukrepov ocenjeni na 1,2 % BDP v letu 2023, v letu 2024 pa naj bi znašali 0,1 % ter v letu 2025 0,0 %. Konkretno, predpostavlja se, da bo znižana stopnja davka na dodano vrednost za plin veljala tudi v letu 2024, vendar naj bi imela manjši učinek. Če bi se povezani prihranki porabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja, kot je priporočil Svet, bi te projekcije pomenile fiskalno prilagoditev v višini 1,1 % BDP v letu 2024, nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki ([19]) pa bi imeli v navedenem letu restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,8 % BDP. Izredni energetski podporni ukrepi so bili v letih 2023 in 2024 postopoma odpravljeni. To je skladno s priporočilom Sveta. Vendar naj se s tem povezani prihranki ne bi v celoti uporabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Pri tem obstaja tveganje za neskladnost s priporočilom Sveta.

(19) Svet je Nemčiji poleg tega priporočil, naj ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz Mehanizma in drugih skladov Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se nacionalno financirane javne naložbe z 2,6 % BDP v letu 2023 povečale na 2,7 % BDP v letu 2024. To je skladno s priporočilom Sveta. Javnofinančni odhodki, ki se financirajo s prihodki iz skladov Unije, vključno z nepovratnimi sredstvi iz Mehanizma, pa naj bi v letu 2024 ostali stabilni pri 0,2 % BDP.

(20) Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, in ob predpostavki nespremenjene politike pomladanska napoved Komisije 2024 v letu 2025 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 1,2 % BDP. Dolg sektorja država kot odstotek BDP naj bi se do konca leta 2025 zmanjšal na 62,2 %. Zmanjšanje primanjkljaja in deleža javnega dolga v BDP v letu 2025 je predvsem posledica pričakovane ponovne rasti BDP.

([15]) Priporočilo Sveta z dne 14. julija 2023 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Nemčije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Nemčije za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 38).

([16]) Očiščeni primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez (i) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) odhodkov za obresti, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

([17]) Učinek te prerazporeditve zajema kazalnik rasti odhodkov, medtem ko ima s podobnim povečanjem prihodkov zanemarljiv učinek na javnofinančni primanjkljaj.

([18]) Številka predstavlja raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s prihodki in odhodki ter, kadar je ustrezno, brez prihodkov od davkov na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije.

([19]) Ta učinek se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez (i) dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) enkratnih odhodkov, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) odhodkov, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz Mehanizma in drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

(21) Čeprav so se javne naložbe kot odstotek BDP v zadnjih letih rahlo povečale, niso dohajale potreb po naložbah v infrastrukturo, izobraževanje, usposabljanje ter zeleni in digitalni prehod. Naložbe na zvezni ravni so v preteklem letu padle pod ravni amortizacije, neto naložbe na občinski ravni pa so bile v zadnjih dveh desetletjih negativne, kar je privedlo do splošnega zmanjšanja osnovnega kapitala. Ovire za naložbe ostajajo. Zasebne naložbe so bile leta 2023 še vedno pod ravnmi pred pandemijo. Zlasti je upravno breme za uvedbo zasebnih naložb še vedno veliko, predvsem zaradi zahtev po obsežni dokumentaciji in dovoljenjih ter pomanjkanja digitalizacije. Zahtevni regulativni standardi, regulativne razlike med regijami in dolgotrajni postopki za izdajo dovoljenj ovirajo širitev proizvodnih in inovacijskih zmogljivosti, zlasti v energetskem in gradbenem sektorju. Število dokončanih stanovanj v letu 2023 je bilo na ravni predhodnega leta, naložbe v stanovanjske stavbe pa so se v zadnjih treh letih kljub pomanjkanju stanovanj zmanjšale. Alternativne oblike financiranja, zlasti za podjetja v razširitveni fazi, so omejene. Poraba malih in srednjih podjetij (MSP) za raziskave in razvoj ostaja nizka, širjenje tehnologije pa je omejeno.

(22) Staranje krči delovno sposobno prebivalstvo in ustvarja pritisk, ki povzroča višanje koeficienta starostne odvisnosti starejših. Zato se pričakuje, da se bodo skupni odhodki za pokojnine povečali. To ustvarja precejšnjo potrebo po financiranju. Skozi leta se je vse večji delež odhodkov za pokojnine financiral z zveznimi subvencijami. Od leta 2020 je to predstavljalo več kot 100 milijard EUR letno, kar je približno 23 % skupnih zveznih odhodkov. Ob nespremenjenih politikah naj bi se ta znesek še povečal, kar bi obremenilo obseg produktivne porabe. Še vedno se premalo uporabljajo poklicne pokojnine in zasebne pokojninske sheme, ki temeljijo na kapitalu. Kljub prizadevanjem za večjo izkoriščenost poklicnih pokojnin (drugi steber) pokritost še vedno ostaja približno 54-odstotna. Načrtovani razvoj „generacijskega kapitala“, ki bo v zakonsko urejen pokojninski sistem dodal kapitalski element, se bo financiral z javnim dolgom in ima zato omejen potencial za izboljšanje vzdržnosti pokojnin. Čeprav je stopnja delovne aktivnosti delavcev, starih 55–64 let, med najvišjimi v Uniji, se je zviševanje dejanske upokojitvene starosti v zadnjih letih nekoliko upočasnilo, zaposlenost v starostni skupini 65 let in več pa zaostaja za državami članicami z najvišjimi stopnjami delovne aktivnosti. Razlog za to so tudi možnosti predčasnega upokojevanja, kar še dodatno povečuje pritisk na vzdržnost pokojninskega sistema.

(23) Optimalna davčna mešanica je ključna za bolj vključujočo in trajnostno rast ter večjo konkurenčnost. Delavci v Nemčiji se soočajo z drugim najvišjim davčnim primežem v Uniji. Visoki davki v povezavi s pravili o socialnih prejemkih zmanjšujejo spodbude za povečanje števila opravljenih delovnih ur, zlasti za zaposlene z nizkimi dohodki in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ki so pogosto ženske, na kar kaže tudi zelo visok delež žensk, zaposlenih s krajšim delovnim časom. To negativno vpliva na ponudbo delovne sile in še povečuje obstoječe pomanjkanje delovne sile. Poleg tega je delež okoljskih davkov v Nemčiji pod povprečjem Unije in se še zmanjšuje. Nasprotno pa ima Nemčija eno najvišjih stopenj davka od dohodkov pravnih oseb v Uniji, vključno z lokalnim davkom od dohodkov iz dejavnosti (*Gewerbesteuer*). Kombinacija teh davkov tvori kompleksen in nepregleden davčni sistem. Nedavne pobude za pregled pravil za amortizacijo in povečanje davčnih dobropisov za raziskave in razvoj so stroškovno učinkovit način za razširitev naložbenih spodbud. Obenem bi bilo mogoče poenostaviti sistem obdavčitve dohodkov pravnih oseb z omejitvijo možnosti za oprostitve.

(24) Načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k navedeni uredbi vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Te reforme in naložbe naj bi prispevale k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo. Glede na kratek časovni okvir je hitro nadaljevanje učinkovitega izvajanja načrta reform in naložb, vključno s poglavjem REPowerEU, ko bo sprejeto, bistveno, da bi Nemčija z zelenim in digitalnim prehodom ter ob hkratnem zagotavljanju socialne pravičnosti povečala svojo dolgoročno konkurenčnost. Za izpolnitev zavez iz načrta za okrevanje in odpornost do avgusta 2026 je bistveno, da Nemčija znatno pospeši izvajanje reform in naložb, vključno z dodelitvijo zadostnih virov za njegovo upravljanje. Hitra vključitev poglavja REPowerEU v načrt za okrevanje in odpornost bo omogočila financiranje dodatnih reform

in naložb v podporo strateškim ciljem Nemčije in Unije na področju energije in zelenega prehoda. Sistematično vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost.

(25) Nemčija mora v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]) v okviru vmesnega pregleda programov kohezijske politike do marca 2025 pregledati vsak program, ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad plus (ESS+), Kohezijski sklad in Sklad za pravični prehod (SPP), pri čemer mora med drugim upoštevati izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo, sprejetih v letu 2024, ter svoj nacionalni energetski in podnebni načrt. Ta pregled je podlaga za dokončno dodelitev sredstev Unije, vključenih v vsak program. Nemčija je dosegla napredek pri izvajanju programov kohezijske politike in evropskega stebra socialnih pravic, vendar izzivi ostajajo. Še vedno obstajajo velike regionalne razlike v zaposlenosti in produktivnosti dela, kljub temu, da manj razvite regije postopoma dohitevajo ostale pri produktivnosti dela. Pospešitev izvajanja programov kohezijske politike je ključnega pomena, prednostne naloge, dogovorjene v programih, pa ostajajo relevantne. V okviru cilja krepitve upravne zmogljivosti je pomembno, da se za izvajanje programov kohezijske politike dodelijo zadostni viri ter da se spodbujata posodobitev in digitalizacija javnih organov, odgovornih za njihovo izvajanje. Povečanje obsega raziskav, razvoja in inovacij v vseh regijah, zlasti vzhodnih, ter podpiranje izobraževanja in usposabljanja za reševanje izzivov, ki jih prinašata zeleni in digitalni prehod, sta ključnega pomena za nadaljnje zmanjševanje razlik v regionalni konkurenčnosti in zaposlenosti. Za to je potrebno tudi nadaljnje izvajanje programov kohezijske politike za zeleni in digitalni prehod v regijah z visokouspešnimi sektorji. Prav tako je treba nadaljevati zelene naložbe v energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije, prilagajanje podnebnim spremembam in ogljični odtis. Razvoj podjetij in podpora podjetjem, zlasti MSP, sta še vedno pomembna. Kakovostno in vključujoče izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjskego učenje, zlasti za prikrajšane skupine, so prednostne naloge, kar velja tudi za dejavno vključevanje in izboljšanje zaposljivosti. Nemčija bi lahko platformo za strateške tehnologije za Evropo, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]), uporabila tudi za podporo razvoju ali proizvodnji kritičnih tehnologij na področju digitalnih tehnologij, čistih in z viri gospodarnih tehnologij ter biotehnologij, pa tudi za odpravo pomanjkanja delovne sile in spretnosti v teh sektorjih.

(26) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih z načrtom za okrevanje in odpornost ter drugimi skladi Unije, se Nemčija spopada z več dodatnimi izzivi, povezanimi z obravnavanjem velikega pomanjkanja kvalificiranih delavcev, digitalizacijo in zelenim prehodom. Nadaljnje naložbe v zeleni in digitalni prehod bi prav tako pomagale zmanjšati vrzel med naložbami in prihranki.

(27) Pomanjkanje kvalificirane delovne sile ovira rast, naložbe ter zeleni in digitalni prehod. Približno polovica podjetij v Nemčiji ima težave pri zapolnitvi prostih delovnih mest, tudi dolgoročno. Obstaja tveganje, da bi se pomanjkanje spretnosti lahko še povečalo zaradi slabših rezultatov izobraževanja, zlasti prikrajšanih skupin, precejšnjega števila mladih, ki zgodaj opustijo šolanje, in šibkih temeljnih digitalnih spretnosti. Glede na program OECD za mednarodno primerjavo dosežkov učencev se je delež poduspešnih učencev v zadnjem desetletju skoraj podvojil: približno trije od 10 učencev v Nemčiji nimajo minimalne ravni spretnosti na področju matematike, vsak četrti pa na področju branja in naravoslovja. Vpliv socialno-ekonomskega in migrantskega ozadja na rezultate izobraževanja se je še povečal. Nemčija ima tudi enega največjih deležev mladih, ki zgodaj opustijo šolanje, v Uniji in posebej veliko število učencev, rojenih v tujini. Nov desetletni zvezni program in program zveznih dežel „*Startchancen*“, ki je namenjen predvsem prikrajšanim učencem, je korak v pravo smer, vendar zajema do 10 % nemških šol. Znanje nemškega jezika je ključnega pomena za uspešno učenje in vključevanje, kar poudarja pomen večje podpore pri učenju nemškega jezika, zlasti za učence, ki doma ne govorijo nemško. Nemčija je z 52,2 % odraslih z vsaj temeljnimi digitalnimi spretnostmi leta 2023 pod povprečjem Unije, ki znaša 55,6 %, pri tem pa zaostajajo zlasti mladi. Izboljšati je treba zagotavljanje temeljnih spretnosti ter izpopolnjevanje oseb z nižjo ravnjo kvalifikacij in oseb

([20]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Uredba (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

z migrantskim ozadjem s slabšimi možnostmi na trgu dela, da bi odpravili pomanjkanje delovne sile, zlasti v zdravstvenem sektorju in sektorju dolgotrajne oskrbe, gradbeništvu, obrteh in storitvah. Rezultate spretnosti bi bilo mogoče izboljšati z okrepitvijo sodelovanja med delodajalci in ustanovami za usposabljanje v posameznih sektorjih in med njimi ter z nadaljnjo uporabo modularnih/kratkih usposabljanj. Nadaljnja prizadevanja za izboljšanje rezultatov izobraževanja, zlasti prikrajšanih skupin, in krepitev digitalnih spretnosti so ključna za odpravo velikega pomanjkanja kvalificiranih delavcev.

(28) Čeprav si Nemčija prizadeva za izboljšanje digitalizacije javnih storitev, je izvajanje še vedno počasno, zlasti pri uvajanju enotnih, popolnoma digitalnih storitev v občinah in zveznih deželah (*Länder*). Nemčija ni dosegla svojega cilja digitalizacije vseh upravnih storitev za javnost in podjetja do nacionalnega zakonskega roka (konec leta 2022, zakon o spletnem dostopu (*Onlinezugangsgesetz*)). Nacionalni svet za regulativni nadzor (*Normenkontrollrat*) meni, da je izvajanje zakona o spletnem dostopu neustrezno, pri čemer je predvideno pomanjkanje delovne sile opredelil kot ključno tveganje, če se učinkovitost ne bo povečala z digitalizacijo. Kljub nedavnemu napredku, usklajevanje in sodelovanje na vseh upravnih ravneh nista zadostna, odgovornost za izvajanje digitaliziranih postopkov pa se zdi omejena. Primerjalna ocena e-uprave, ki jo izvaja Komisija, kaže, da je Nemčija premalo uspešna tudi pri digitalizaciji zalednih služb uprave, kar je zunaj področja uporabe zakona o spletnem dostopu. Posodobitev in povezovanje več kot 11 000 registrov, poleg prvih korakov v okviru načrta Nemčije za okrevanje in odpornost, je ključni omogočitveni dejavnik za digitalno javno upravo. Vendar je bil dosedanji napredek majhen, poraba za ukrepe digitalne javne uprave pa se je zmanjšala.

(29) Čeprav je Nemčija dobro napredovala pri uvajanju optičnih širokopasovnih priključkov, je skupna pokritost države (29,8 %) še vedno druga najmanjša v Uniji. Pomanjkanje optičnih povezav (25,6-odstotna pokritost gospodinjstev) in zelo visokozmogljivih omrežij (37,6 %) je zlasti izrazito na podeželskih območjih. Vrzeli v pokritosti negativno vplivajo na konkurenčnost in ovirajo rast produktivnosti, zlasti za MSP. Izboljšanje okvirnih pogojev za postavitev omrežij, na primer s povečanjem zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje v javnem sektorju, je ključnega pomena za pospešitev pokritosti z optičnimi vlakni. Za doseganje ciljev glede omrežja bodo potrebne tudi izboljšave upravnih postopkov, povezanih s predložitvijo vlog za izdajo dovoljenja in z izdajo dovoljenj, ter standardizacija alternativnih, manj zamudnih metod vzpostavitve povezljivosti. Nadaljnje izvajanje nemške gigabitne strategije bi lahko rešilo ta vprašanja in prineslo dodatne izboljšave. Vendar bi se lahko pozornost namenila načrtovanju javnih intervencij na način, ki ne bi izrinil komercialnih naložb, na primer s povečanjem povpraševanja po nezadostnih inženirskih virih.

(30) Za doseganje podnebnih ciljev so potrebna nadaljnja prizadevanja za sektorsko razogljičenje prometnega sektorja. Promet letnih nacionalnih sektorskih ciljev glede emisij ni dosegel že od njihove uvedbe, vključno z letom 2023. Poleg tega bi zmanjšanje emisij ogljika v cestnem prometu znatno pripomoglo k uresničitvi cilja Nemčije glede porazdelitve prizadevanj, da do leta 2030 zmanjša emisije za 50 % v primerjavi z ravnmi iz leta 2005. V prometnem sektorju se je leta 2023 končna poraba energije povečala za 6,3 %. Izboljšanje zanesljivosti in kakovosti železniških dejavnosti ter odprava naložbenih vrzeli in zamud pri prenovi, zlasti v tovornem prometu, bi pripomogla k spodbujanju povpraševanja po javnem prevozu in zmanjšanju cestnih zastojev. Za vzpostavitev zadostnih zmogljivosti v železniškem omrežju za dodaten promet bodo potrebne znatne naložbe.

(31) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2024 priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o euroobmočju za leto 2024. Kar zadeva Nemčijo, priporočila 1, 2 in 3 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega in četrtega priporočila iz priporočila o euroobmočju za leto 2024.

(32) Ob upoštevanju poglobljenega pregleda Komisije in njene ugotovitve o obstoju neravnotežij so priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 izražena v priporočilu 1. Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z vztrajnim velikim presežkom na tekočem računu. Priporočila 2, 3 in 4 prispevajo k obravnavi priporočila 1, kar zadeva večje naložbe. Politike iz priporočila 1 prispevajo k odpravljanju neravnotežij in izvajanju priporočil iz priporočila glede euroobmočja za leto 2024 v skladu z uvodno izjavo 31 –

PRIPOROČA, da Nemčija v letih 2024 in 2025 ukrepa tako, da:

1. pravočasno predloži srednjeročni fiskalno-strukturni načrt; v skladu z zahtevami reformiranega Pakta za stabilnost in rast omeji rast očiščenih odhodkov ([22]) v letu 2025 na stopnjo, ki bo med drugim skladna z verjetnim zmanjševanjem dolga sektorja država v srednjeročnem obdobju in zmanjšanjem primanjkljaja sektorja država pod referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe; okrepi javne naložbe in odpravi ovire za zasebne naložbe za spodbuditev konkurenčnosti; zagotovi fiskalni manevrski prostor za produktivno porabo, vključno z reformo finančne strani prvega stebra pokojninskega sistema; izboljša davčno mešanico za bolj vključujočo rast in trajnostno konkurenčnost, tudi z zmanjšanjem odvračilnih dejavnikov za povečanje števila opravljenih delovnih ur, zlasti za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu;

2. znatno pospeši izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ko bo sprejeto, zagotovi dokončanje reform in naložb do avgusta 2026 ter pospeši izvajanje programov kohezijske politike, vključno z dodelitvijo zadostnih virov za upravljanje načrta za okrevanje in odpornost ter programov kohezijske politike; se v okviru vmesnega pregleda programov kohezijske politike še naprej osredotoča na dogovorjene prednostne naloge, pri čemer upošteva priložnosti, ki jih ponuja platforma za strateške tehnologije za Evropo za izboljšanje konkurenčnosti;

3. obravnava pomanjkanje kvalificiranih delavcev, zlasti s krepitvijo temeljnih in digitalnih spretnosti ter izboljšanjem rezultatov izobraževanja, vključno z okrepljenim zagotavljanjem ciljno usmerjene podpore prikrajšanim skupinam; pospeši digitalizacijo javne uprave, tudi s povečanjem geografske pokritosti digitalnih javnih storitev; nadalje spodbuja postavitev zelo visokozmogljivih digitalnih komunikacijskih omrežij, vključno s spodbujanjem potrebnega izvajanja zasebnih naložbenih projektov in mobilizacijo javnih sredstev, kjer je to potrebno;

4. pospeši razogljičenje prometnega sektorja, vključno z nadgradnjo železniškega omrežja.

V Luxembourgu, 21. oktobra 2024

Za Svet

predsednik

NAGY I.

([22]) V skladu s členom 2, točka (2), Uredbe (EU) 2024/1263 „očiščeni odhodki“ pomenijo javnofinančne odhodke brez odhodkov za obresti, diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter enkratnih in drugih začasnih ukrepov.